

Handlingsplan vid skolfrånvaro

– så här gör du

**Tillbaka
till
framtiden**

Metoder för
att stärka
skolnärvaro.

 folkhälsan

Innehåll

Inledning	sid 5	>>
Varför handlingsplan?	sid 6	>>
Handlingsplanens målsättningar	sid 7	>>
Förebyggande arbete kring skolfrånvaro	sid 7	>>
Hur bygga upp en handlingsplan	sid 8	>>
Normalförfarande vid skolfrånvaro	sid 9	>>
Definition av oroväckande skolfrånvaro	sid 10	>>
Nätverksmöte kring elev med oroväckande hög skolfrånvaro	sid 13	>>
Uppföljning av handlingsplanen	sid 14	>>
Förslag på insatser vid skolfrånvaro	sid 14	>>

Bilagor

Bilaga 1: <i>Handlingsplan vid oroväckande skolfrånvaro i Borgå 2013</i>	sid 17	>>
Bilaga 2: <i>Handlingsplan vid oroväckande skolfrånvaro i Pargas 2013</i>	sid 23	>>
Bilaga 3: <i>Handlingsplan vid oroväckande skolfrånvaro i Sibbo 2013</i>	sid 30	>>
Bilaga 4: <i>Handlingsplan vid oroväckande skolfrånvaro i Hangö 2013</i>	sid 35	>>
Bilaga 5: <i>Handlingsplan vid oroväckande skolfrånvaro i Esbo 2013</i>	sid 42	>>

Metoder för
att stärka
skolnärvaro.

 folkhälsan

Handlingsplan vid skolfrånvaro

– så här gör du

Inledning

Oroväckande skolfrånvaro är ett synligt och allvarligt, och ofta svårbehandlat, symtom hos unga. Det kan vara symtom på till exempel inlärnings-svårigheter, problem med den fysiska eller psykiska hälsan, mobbning eller tonårsuppror. Skolfrånvaro har en tendens att bli en lösningsmodell för eleven och även en kort frånvaro ökar risken för utslagning. Det är ett mycket komplext fenomen som kräver samarbete och kunskap av oss vuxna för att kunna åtgärdas effektivt. Skolfrånvaro har ett samband med utslagning och psykisk ohälsa också senare i livet.

Tillbaka till framtiden är ett projekt med syfte att skapa en modell för nätverkssamarbete vid tidigt ingripande i skolfrånvaro i grundskolans årskurs 7–9. Projektets huvudfokus är att stöda kommunerna att bygga upp egna modeller för att arbeta kring skolfrånvaro, delvis preventivt, men särskilt då problemen redan är ett faktum.

Varje gång en elev har hög frånvaro handlar det om en unik helhet. Det finns inga lösningar som kan tillämpas på varje fall. Det finns vissa faktorer som har visat sig ge mycket gott resultat i arbetet med att främja närvaro, och en av dem är tydliga rutiner för uppföljning av frånvaron. Därför tycker vi att det är viktigt att det inom skolor och kommuner finns uttalade strukturer i form av en handlingsplan och att den gäller alla: elever, skolpersonal och vårdnadshavare. Den här handboken ger dig stöd i utformandet av en handlingsplan för tidigt ingripande i skolfrånvaro. I slutet finns det exempel på flera handlingsplaner, som har utformats i olika kommuner.

Varför handlingsplan?

Det är bra för alla parter om det finns ett systematiskt sätt för att hantera skolfrånvaro både på skol- och kommunnivå. En handlingsplan för hur skolan, familjen och andra i kommunen som jobbar med ungdomar och skolfrånvaro går till väga vid frånvaro är ett sätt att säkra att alla elevers situation hanteras likvärdigt, det vill säga att alla elever får samma stöd. Handlingsplanen är också viktig som referensram för dem som jobbar med eleven i skolan. Handlingsplanen anger hur man går till väga och i vilket skede av processen man kan ta hjälp av andra instanser, t.ex. barnskydd, ungdomsarbetare eller specialistsjukvård. Genom att systematiskt och målmedvetet jobba kring skolfrånvaro enligt klart uttalade regler närmar man sig problematiken och hittar möjliga lösningar.

Handlingsplanen är inte lösningen på problemet med skolfrånvaro. Men då man jobbar med frånvaron enligt de strukturer som beskrivs i handlingsplanen, får man möjlighet att systematiskt närma sig problematiken. Varje situation med en skolfrånvarande elev är unik och åtgärderna kan därför inte vara desamma för varje elev. Kartläggningen av orsaker till elevens frånvaro ger riktlinjer för t.ex. vilka professionella som kan vara med i nätverksarbetet kring eleven.

Handlingsplanens målsättningar

Målsättningarna för en handlingsplan för tidigt ingripande i skolfrånvaro är många. Det är viktigt att tillsammans fundera på varför kommunen bygger upp en handlingsplan och vad som är syftet med den. För oss är målsättningarna med handlingsplanen följande:

- Att utveckla skolans förebyggande arbete kring skolfrånvaro och att främja närvaro.
- Att skolorna tidigt uppmärksammar tecken på ökad skolfrånvaro hos elever och snabbt sätter in flexibla och individanpassade åtgärder för att öka elevens närvaro.
- Att utveckla gemensamma förfaringssätt och kvalitetssäkra skolornas arbete med skolfrånvaro.
- Att ingripa tidigt i skolfrånvaro för att förebygga utslagning.
- Att erbjuda ett enhetligt system vid ingripande i skolfrånvaro för såväl elev, vårdnadshavare som personal.
- Att erbjuda en tydlig struktur och ansvarsfördelning i ärenden som rör oroväckande skolfrånvaro.

Förebyggande arbete kring skolfrånvaro

Syftet med förebyggande arbete kring skolfrånvaro är dels att skapa en skolsituation som alla elever vill vara närvarande i, dels att bygga in kontrollfunktioner och på ett stödjande sätt uppmärksamma de elever som är frånvarande från skolan. All personal uppmuntras att visa intresse och omtanke för de elever som befinner sig i korridorer och på skolgården under lektionstid.

Materialet "Tillbaka till framtiden – metoder för att främja närvaro" finns tillgängligt elektroniskt och är ett bra hjälpmedel för att främja av närvaro.

Hur bygga upp en handlingsplan

För att starta arbetet med att utforma en handlingsplan är det viktigt att den person som tar initiativet själv fungerar som ansvarsperson eller utser någon till det. Det kan t.ex. vara kurator, rektor, bildningsdirektör eller socialarbetare. Ansvarspersonen samlar en arbetsgrupp med nyckelpersoner som i sitt jobb berörs av ungdomar och skolfrånvaro. Arbetsgruppen kan t.ex. bestå av representanter från elevvården och elevhälsan, från lärarkåren, från barnskyddet och från ungdomssektorn.

Arbetsgruppen funderar tillsammans över vilka skolor planen ska beröra – grundskola åk 0–6, grundskola åk 7–9, andra stadiet? Det är viktigt att det finns en representant från alla stadier i arbetsgruppen, och om planen är tvåspråkig från båda språkgrupperna. En annan viktig aspekt är att arbetsgruppen har förankrat tanken om handlingsplanen hos rektorerna för de skolor som berörs och också hos ledningen för utbildningsväsendet i kommunen.

Innan arbetet med själva planen börjar är det också viktigt att fundera över värdegrunden och målsättningarna för arbetet för att främja närvaro. För att samarbetet ska fungera i kommunen är det viktigt att tillsammans skapa värdegrunderna och målsättningarna, en gemensam grund för arbetet. De som vi tycker behövs i samarbetet är skola, elev- och skolhälsovård, barnskydd, ungdomssektor och vårdande instans (t.ex. ungdomspsykiatri).

Inom arbetsgruppen är det bra att innan arbetet med planen inleds bestämma tidtabell, möten och vem som deltar på mötena samt vem som fungerar som sekreterare, vem som ansvarar för översättning om det behövs och andra ”tekniska” detaljer. För att förankra arbetssättet i kommunen och i skolorna, och få planen nerskriven och möjligen översatt, rekommenderar vi tillräckligt med tid för utarbetandet.

Normalförfarande vid skolfrånvaro

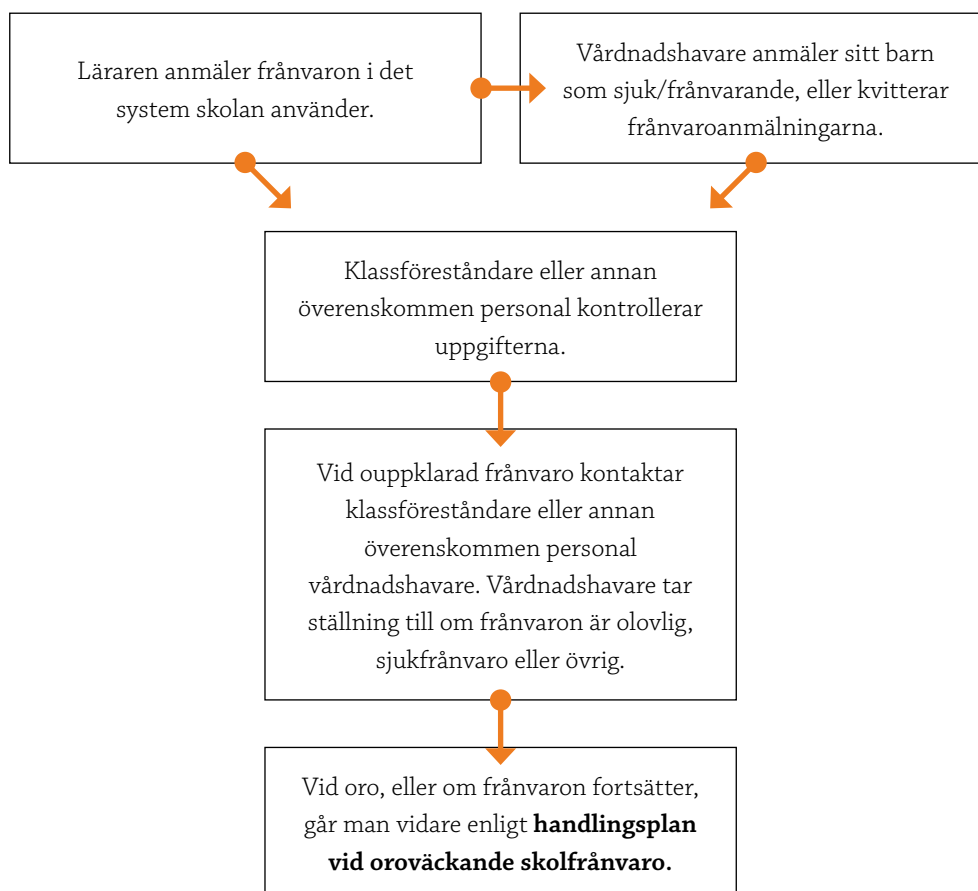
Första steget då arbetsgruppen sätter i gång arbetet med handlingsplanen är att skriva ner hur skolan i vardagen följer upp frånvaro. Många läroanstalter använder sig av www-anlutningen Wilma för kommunikation mellan skolan och hemmet. Hur fungerar kontakten mellan hemmet och skolan? Är det genom att använda Wilma? Eller är det mer ändamålsenligt att ta tag i telefonen och ringa förälder eller skola direkt vid oro för eleven. Inom arbetsgruppen diskuteras gemensamma riktlinjer och tidsramar. Det är ändå viktigt att minnas att varje fall är unikt och skolpersonalen kan och ska ingripa tidigare än de utsatta riktlinjerna om eleven visar tecken på att må dåligt.

Också eleverna och vårdnadshavarna meddelas om reglerna gällande anmälan av skolfrånvaro och vad som anses som olovlig frånvaro. Eleverna och vårdnadshavarna ska också känna till förfaringssätten gällande skolfrånvaro och konsekvenserna av hög skolfrånvaro.

I de flesta skolor antecknar läraren frånvaron i Wilma, varvid ett meddelande med anmälan om saken skickas till vårdnadshavaren. Vårdnadshavaren anmäler sitt barn som frånvarande/sjuk i Wilma eller kvitterar frånvaroanmälingen. Läraren, ofta klassföreståndare eller grupphandledare, kontrollerar uppgifterna i Wilma.

Vid outhärdad frånvaro eller frånvaro som inte är kvitterad i Wilma kontaktar klassföreståndare eller grupphandledare vårdnadshavaren. Vårdnadshavaren tar då ställning till om frånvaron är olovlig, sjukfrånvaro eller om det finns en annan orsak till frånvaron. När ska läraren ta kontakt hem vid ouppklarad frånvaro? Är det samma dag? Eller följande dag? Eller möjligen samma vecka? Har läraren resurser och möjligheter att följa upp frånvaron enligt planen?

Om frånvaron fortsätter och väcker oro går man vidare till handlingsplanen vid oroväckande frånvaro.

Definition av oroväckande skolfrånvaro

Följande steg är att definiera vad som menas med oroväckande skolfrånvaro. Vid vilket antal timmar eller antal dagar av frånvaro kan man säga att frånvaron är oroväckande? Är det 15 lektioner? Eller tre dagar? Även om grunduppföljningen fungerar bra, finns det ändå situationer där frånvaron fortsätter trots kontakt med hemmet.

Det kan hända att eleven har stora svårigheter att vara i skolan eller komma till skolan under två veckor, och det har påtaglig inverkan på eleven och familjens vardag. Eller så kan det vara att eleven är frånvarande i minst 10 skoldagar under en 15 veckors period. Hur man definierar mängden frånvaro beror också på hur skolan har sina lektioner uppbyggda, de kan variera i längd och omfattning och här är det viktigt att man tänker på vad som passar just i den specifika kommunen, beroende på olika strukturer, skolornas storlek osv.

I en handlingsplan kan oroväckande skolfrånvaro definieras enligt följande:

A. Upprepad oroväckande sjukfrånvaro,

som överskrider trettio 45 minuters lektioner i månaden eller femton 75 minuters lektioner i månaden. Frånvaron kan uppta en del av dagen, en viss veckodag eller enstaka timmar.

A. Upprepad oroväckande sjukfrånvaro,

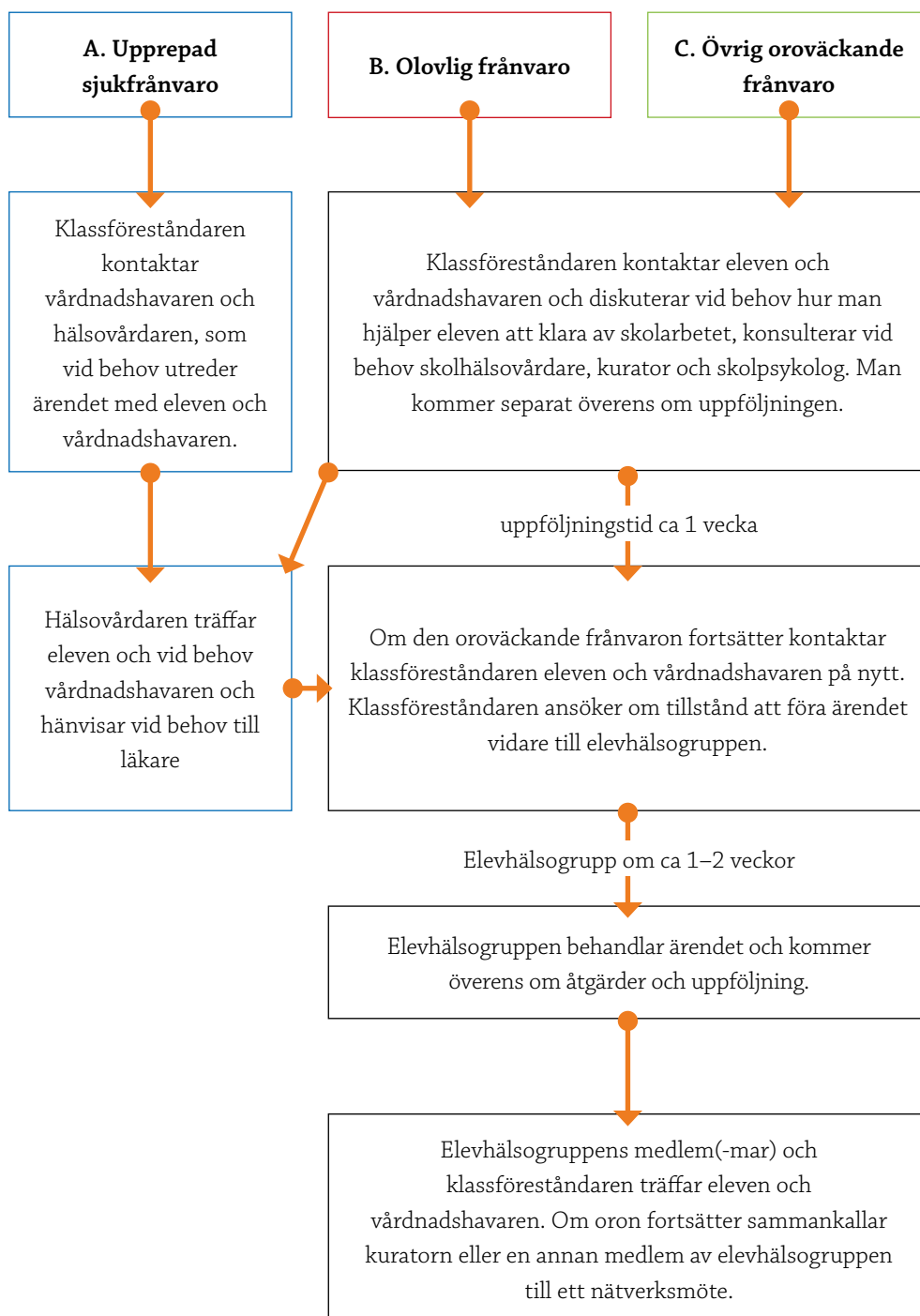
som överskrider trettio 45 minuters lektioner i månaden eller femton 75 minuters lektioner i månaden. Frånvaron kan uppta en del av dagen, en viss veckodag eller enstaka timmar.

C. Annan oroväckande frånvaro

Av vårdnadshavaren godkänd frånvaro utan giltig orsak, t.ex. skolvägran, som överskrider tjugo 45 minuters lektioner i månaden eller tio 75 minuters lektioner i månaden.

Då gränserna vid upprepade **oroväckande sjukfrånvaro** nåtts kan följande steg i planen vara att klassföreståndaren kontaktar vårdnadshavaren och vid behov hälsovårdaren som möjligen utreder ärendet med eleven och vårdnadshavaren. Detta kan leda till att hälsovårdaren träffar eleven och elevens vårdnadshavare och om det finns behov hänvisar till (skol-)läkare.

Vid **olovlig frånvaro och annan oroväckande frånvaro** kontaktar klassföreståndaren eleven och vårdnadshavaren och diskuterar hur eleven kunde hjälpas med att klara av skolarbetet. Om det finns behov kan hälsovårdare, läkare, kurator eller skolpsykolog konsulteras i ärendet. Tillsammans försöker man göra en överenskommelse om hur skolgången ska fortsätta. Överenskommelsen kan följas upp under t.ex. en 1–2 veckors period. Om den oroväckande frånvaron fortsätter trots dessa åtgärder kontaktar klassföreståndaren eleven och vårdnadshavaren på nytt. Klassföreståndaren ansöker om tillstånd för att föra ärendet vidare till elevhälsogruppen eller den grupp som ansvarar för det individuella elevhälsoarbetet. Elevhälsogruppen behandlar ärendet och kommer överens om åtgärder och uppföljning i varje fall enskilt. Elevhälsogrupperns medlem(mar) och klassföreståndare träffar elev och vårdnadshavare. Om oron och frånvaron fortsätter sammankallar kuratorn eller medlem av elevhälsogruppen till ett nätverksmöte. Tidsåtgången för processen kan vara 1–2 veckor.

Nätverksmöte kring elev med oroväckande hög skolfrånvaro

Eftersom skolfrånvaro är en mångfacetterad problematik behövs det ofta många olika instanser i samarbetet med eleven och vårdnadshavare. I en del handlingsplaner ingår ett nätverksmöte som en åtgärd och följande steg i uppbyggnaden av planen är att fundera kring det. Deltagare på nätverksmötet kan vara elev, vårdnadshavare, skolans representanter, representant för barnskyddet och andra som kan hjälpa och stöda elevens återgång till skolan. Även familjens eget nätverk kan delta i mötet. På nätverksmötet kan professionella tillsammans med elev och familj fundera på vad som skulle vara den bästa lösningen för just den eleven. Vissa kommuner har färdigt bokat in en tid för nätverksmöte, t.ex. en gång i månaden, för att på så sätt snabbt kunna sammankalla mötet vid behov. Om mötestiden har behövts har skolan informerat om detta en vecka innan och om inget hörts från skolan har det varit fritt fram att boka in annat på tiden.

Nätverksmöte om ca 2–4 veckor om oron fortsätter

Nätverksmöte

På nätverksmötet deltar elev, vårdnadshavare, skolans representanter och representant för barnskyddet. Vid behov deltar också ungdomsarbetare och representant från skolhälsovården, familjerådgivning och specialsjukvården, t.ex. ungdomspsykiatriska polikliniken. Skolans elevhälsogrupp utser ordförande och sekreterare för mötet. Under nätverksmötet ska elev och vårdnadshavare höras och ges möjlighet att själva ge förslag till åtgärder. På mötet uppgörs en skriftlig överenskommelse där åtgärder och ansvarspersoner förekommer. Kurator ansvarar för att informationen når klassföreståndare och elevhälsogrupp.

Uppföljning av nätverksmötet är mycket viktigt, redan på mötet bestäms när och hur besluten följs upp.

Uppföljningsmöte/-möten

Uppföljning av handlingsplanen

För att kvalitetssäkra arbetet med skolfrånvaro i kommunerna är det viktigt att det i handlingsplanen även finns nerskrivet hur handlingsplanen följs upp. Det är av intresse att följa upp hur planen fungerar, notera utvecklingen i de enskilda fallen, utvärdera hur ärendet behandlades och hur parterna upplevde processen. Det är också viktigt att med jämna mellanrum utvärdera samarbetet inom nätverket, d.v.s. samarbetet mellan skola, barnskydd och vårdande insats.

Uppföljningen kan t.ex. vara så att varje skolas elevhälsogrupp ansvarar för årlig översyn och sammanställning av elevärenden som varit föremål för insatser ur handlingsplanen. Skolfrånvarostatistik, och speciellt om skolfrånvaron minskat, är intressant att följa upp.

Förslag på insatser vid skolfrånvaro

I handlingsplanen kan även ingå möjliga förslag på insatser vid skolfrånvaro. Frånvaron och möjliga orsaker samt alternativa lösningar till frånvaro diskuteras med elev och vårdnadshavare. Stödformer för att stöda elevens skolgång kan vara bl.a.:

- Hjälpa att reda ut möjlig konflikt. Om det handlar om mobbning, kontakt med skolans KIVA-team
- Hjälpa att komma till skolan; t.ex. ungdomsarbetare i specialtjänsterna.
- Trestegsstöd tas i bruk vid behov (allmänt, intensifierat och särskilt stöd). Exempel på stödformer är läxläsningsstöd, stödundervisning, flexibla undervisningsgrupper och individuella undervisningsmöjligheter.
- Samarbete med nätverket, t.ex. stödperson, familjerådgivning, ungdomspsykiatri, missbrukarklinik eller annan vårdande instans.

För främjande av närvaro kan man använda sig av Folkhälsans material ”Tillbaka till framtiden – metoder för att främja närvaro”. Materialet erbjuder verktyg för ett tidigt stöd med mål att hindra en process som kan leda till utslagning för den unga. Materialet är i första hand tänkt som förebyggande åtgärder. De olika kapitlen behandlar områden i elevens liv som du som vuxen kan poängtera i arbetet med att främja skolnärvaro. Om den unga har svårigheter i något av områdena kan man också använda materialet då problemen redan är ett faktum. Men, även om orsakerna till skolfrånvaro ligger på något av dessa områden är de ofta så komplexa att enstaka insatser på ett specifikt område inte hjälper i nämnvärd mängd. Helheten måste beaktas och åtgärderna skraddarsys för varje enskild elev. Materialet är ett smörgåsbord av metoder, material och verktyg som kan användas för att främja skolnärvaro, välmående och inläring.

BILAGOR

Bilaga 1: *Handlingsplan vid oroväckande skolfrånvaro i Borgå 2013 sid 17 >>*

Bilaga 2: *Handlingsplan vid oroväckande skolfrånvaro i Pargas 2013.... sid 23 >>*

Bilaga 3: *Handlingsplan vid oroväckande skolfrånvaro i Sibbo 2013 sid 30 >>*

Bilaga 4: *Handlingsplan vid oroväckande skolfrånvaro i Hangö 2013 ... sid 35 >>*

Bilaga 5: *Handlingsplan vid oroväckande skolfrånvaro i Esbo 2013 sid 42 >>*

Handlingsplan vid oroväckande frånvaro i grundskolans årskurs 7–9

Handlingsplanen är utarbetad för grundskolornas årskurs 7–9 i Borgå, både svenskspråkiga och finskspråkiga. Denna handlingsplan ska fungera som grund, men skolorna kan anpassa handlingsplanen till skolornas interna förhållanden.

Oroväckande skolfrånvaro är ett synligt och allvarligt och ofta svårbehandlat symtom hos unga. Skolfrånvaro har en tendens att fort bli en lösningsmodell för eleven och även en kort frånvaro ökar risken för utslagning. Skolfrånvaro är ett mycket komplext fenomen som kräver samarbete och kunskap för att åtgärdas effektivt. Skolfrånvaro har ett samband med utslagning och psykisk ohälsa också senare i livet. Genom att i ett tidigt skede samla alla aktörer i nätverket kan man hitta sätt att tillsammans gripa sig an problemet.

Skolans elevvårdsteam, som deltar i jobbet med skolfrånvaro, består av rektor, studie-/elevhandledare, skolkurator, skolhälsovårdare, skolpsykolog och speciallärare samt vid behov klassföreståndare, fostrande lärare och skolläkare.

Mål för handlingsplanen:

- Att utveckla skolornas förebyggande arbete kring skolfrånvaron
- Att ingripa tidigt för att förebygga utslagning
- Att erbjuda ett enhetligt system vid ingripande i skolfrånvaro för såväl elev, vårdnadshavare som personal.
- Att erbjuda en tydlig struktur och ansvarsfördelning i ärenden som rör oroväckande skolfrånvaro.

Förebyggande arbete kring skolfrånvaro

Syftet med förebyggande arbete kring skolfrånvaro är att skapa en skolsituation som alla elever vill vara närvarande i och att bygga in kontrollfunktioner och på ett stödjande sätt uppmärksamma de elever som är frånvarande från skolan. All personal ska uppmuntras att visa intresse och omtanke för de elever som befinner sig i korridorer och på skolgården under lektionstid.

Bilaga 1: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Borgå 2013

Dessa riktlinjer följs när det gäller förebyggande arbete:

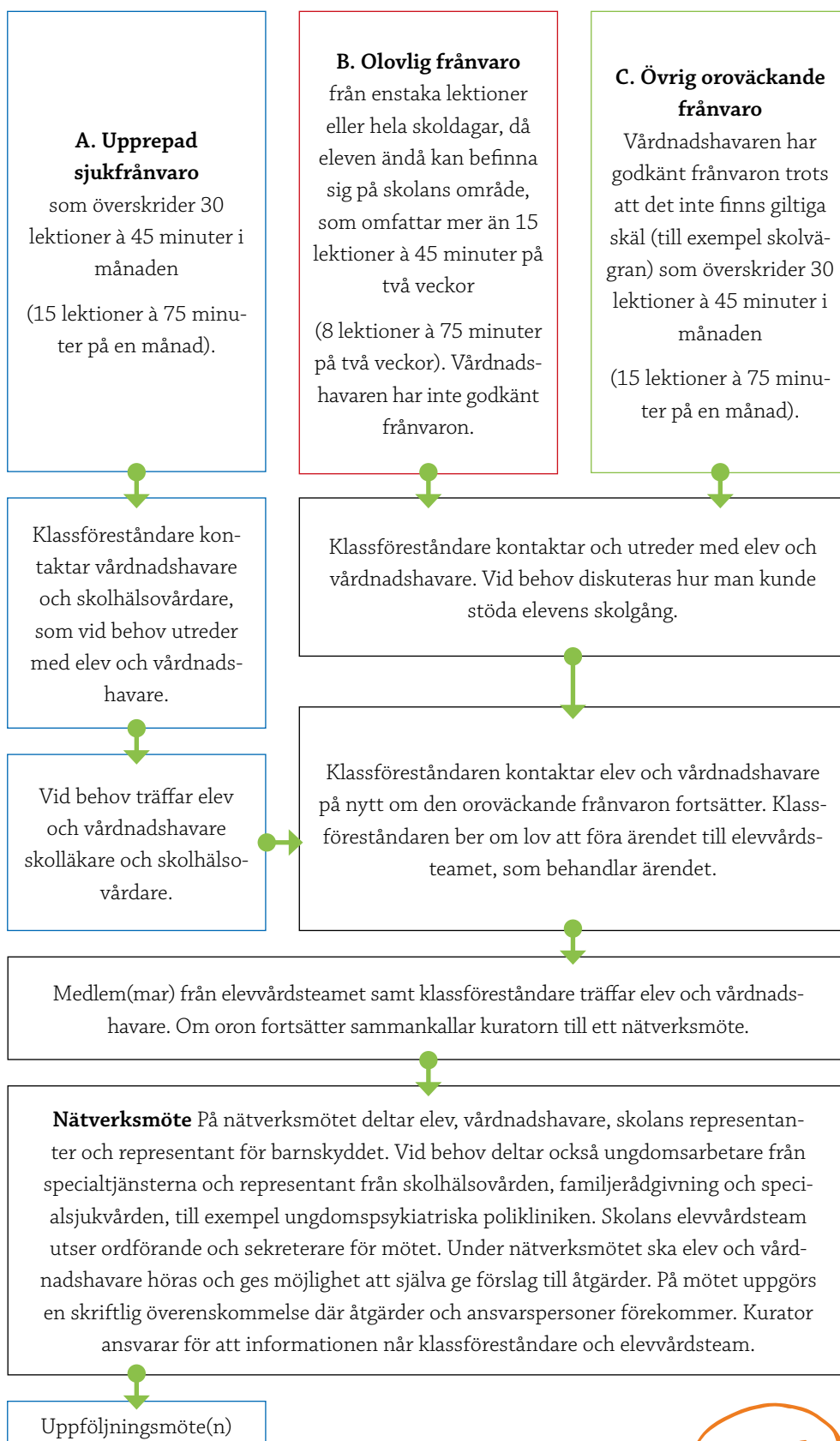
- Skolan ska ha tydliga dagliga rutiner för närvarokontroll, eventuell frånvaro antecknas i alla ämnen, på alla lektioner.
- Vårdnadshavare ska sjuk-/frånvaroaanmäla sitt barn samma dag som eleven är frånvarande.
- Vid ouppklarad frånvaro kontaktar klassföreståndare eller fostrande lärare vårdnadshavare inom två dagar.

Bilaga 1: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Borgå 2013

Oroväckande skolfrånvaro innefattar i denna handlingsplan:

Förslag på insatser vid skolfrånvaro

Frånvaro och eventuella orsaker till frånvaro diskuteras med elev och vårdnadshavare. Stödformer för att stöda elevens skolgång skapas. Stödformer kan vara bl.a.

- hjälp att reda ut möjlig konflikt. Om det handlar om mobbning, kontakt med skolans KIVA-team
- hjälp att komma till skolan; t.ex. ungdomsarbetare i specialtjänsterna.
- trestegsstöd tas i bruk vid behov (allmänt, intensifierat och särskilt stöd). Exempel på stödformer är läsläsningsstöd, stödundervisning, flexibla undervisningsgrupper och individuella undervisningsmöjligheter.
- samarbete med nätverket, till exempel:
 - » stödperson
 - » familjerådgivning
 - » ungdomspsykiatri
 - » missbrukarklinik
 - » annan vårdande instans

Listan kan fyllas på ...

Uppföljning och utvärdering av arbetet med skolfrånvaro

För att kvalitetssäkra arbetet med oroväckande frånvaro ansvarar varje skolas elevvårdsteam för årlig översyn och sammanställning av elevärenden som varit föremål för insatser ur handlingsplanen. Det är av intresse att notera utvecklingen i ärendena och att i någon form utvärdera hur elev och föräldrar upplevt stödinsatserna. Det är också av intresse att med jämna mellanrum utvärdera samarbetet inom nätverket, dvs. samarbetet mellan skola, barnskydd, ungdomsarbetare och vårdande instans.

Bilaga 1: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Borgå 2013

A. Oroväckande sjukfrånvaro: Klassföreståndare/fostrande lärare kontaktar vårdnadshavare och skolhälsovårdare, som vid behov utreder. Vid behov träffar elev och vårdnadshavare skolläkaren.

B och C. Olovlig frånvaro eller oroväckande frånvaro: Klassföreståndare/fostrande lärare har samtal med elev och vårdnadshavare.

Deltagare:

Datum:

Åtgärd:

Ansvarsperson:

Uppföljning:

A, B och C. Fortsatt oroväckande frånvaro: Klassföreståndaren kontaktar elev och vårdnadshavare på nytt om den oroväckande frånvaron fortsätter. Klassföreståndaren ber om lov att föra ärendet till elevvårdsteamet, som behandlar ärendet. Därefter kontaktar medlem från elevvårdsteamet och klassföreståndare vårdnadshavare och elev och kommer överens om en mötestid.

Deltagare:

Datum:

Åtgärd:

Ansvarsperson:

Uppföljning:

Bilaga 1: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Borgå 2013

A, B och C. Fortsatt oroväckande (sjuk)frånvaro: Kurator sammankallar till nätverksmöte.

På mötet går man igenom:

- vad som har gjorts före nätverksmötet (tydlig och klar sammanställning, som ovan)
- åtgärdsplan
- uppföljning (1–2 träffar)
- vårdplan vid behov

Deltagare:

Datum:

Åtgärd (bifoga gärna åtgärdsplan):

Ansvarsperson:

Uppföljning:

Handlingsmodell vid skolfrånvaro

Målsättningen för handlingsplanen

Målet för den utbildning som avses i Lagen om grundläggande utbildning (628/1998) är att stödja elevernas utveckling till humana människor och etiskt ansvarskännande samhällsmedlemmar samt att ge dem sådana kunskaper och färdigheter som de behöver i livet. Forskning visar att hög skolfrånvaro hänger samman med en ökad risk för att barnet utvecklar socialt avvikande beteende som avbrutna studier, missbruk och kriminalitet. En aktiv frånvarouppföljning och ett tidigt ingripande är alltså mycket viktiga för att förhindra utslagning av den unga.

Ifall du känner oro för en elev meddela klassföreståndare eller rektor. Lita på din känsla! Ha hellre fel än att du ignorerar!

Handlingsplanens mål är att ge en klar struktur och en klar arbetsfördelning gällande övervakning och ingripande vid skolfrånvaro.

Definition av frånvaro som orsakar oro

- oklar och/eller anmäld frånvaro från enstaka lektioner eller hela skoldagar som omfattar mer än fyra dagar under en period på fyra veckor
- oklar frånvaro vid samma tidpunkt eller samma veckodag från vissa lektioner (t.ex. gymnastik)
- upprepade frånvaro för magont, huvudvärk, oro eller liknande symptom som kan antas bero på inre stress hos eleven
- eleven går ofta hem mitt på skoldagen
- eleven är borta vid provtillfällen
- skolfobi eller skolvägran, då eleven inte kommer till skolan trots att det inte finns skäl för frånvaro
- långvarig frånvaro på grund av sjukdom

Förebyggande åtgärder

Syftet med skolornas förebyggande arbete kring skolfrånvaro är att skapa en positiv skolsituation och på ett stödjande sätt uppmärksamma elever som är frånvarande från skolan. All skolpersonal skall uppmuntras till att visa omtanke för elever.

Bilaga 2: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Pargas 2013

Vi skall vara tydliga mot eleverna att vi bryr oss om dem. Varje elev skall känna sig saknad vid frånvaro, upplevelsen hos elever att ingen bryr sig måste vi motverka.

Tydliga rutiner för närvarokontroll

- Alla lärare skall noggrant fylla i Wilma
- Klassföreståndaren skall kolla närvaron i sin klass minst en gång i veckan
- Ifall du som ämneslärare känner oro för en oklar frånvaro ta då så fort som möjligt kontakt med klassföreståndaren och/eller rektorn, vicerektor eller specialläraren. Denna ska så fort som möjligt kontakta eleven och/eller föräldrarna.

Positiv gemenskap på rasterna

- Utrymme för både stillsamma och aktiva elever
- Utomstående vuxna närvarande vid rasterna
- Vänlevernarna ordnar program

Alternativa former för t.ex. gymnastik

- Individuell överenskommelse med föräldrar och elev
- Kan t.ex. vara gym, simhall, motionsdagbok, promenad med en vuxen t.ex. skolhandledare eller skolgångsbiträde

Handlingsplanen

Handlingsplanen beskriver stegvis hur du som skolans personal skall agera då du misstänker att en elev är frånvarande från skolan och egentligen inte har någon orsak till detta. Vi har lyft fram sju olika typer av frånvaro. Varje typ har en egen beskrivning på vad göra, vem som är ansvarig för de olika stegen och till slut finns det en åtgärdsstid där vi beskriver tidsramen för hur snabbt ärendet skall åtgärdas.

När du som klassföreståndare är i kontakt med hemmet, kom ihåg att kolla vad du får berätta och åt vem.

Bilaga 2: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Pargas 2013

Typ av frånvaro	Vad göra?	Vem ansvarar?	Åtgärdstid
Oklar frånvaro från vissa lektioner t.ex. vid samma tidpunkt, veckodag eller gymnastiken	Steg 1 Ämnesläraren t.ex. gymnastikläraren pratar med eleven och utreder orsaken Samtalar med eleven och utreder orsak, gör en överenskommelse Vårdnadshavaren meddelas	Ämnesläraren Klassföreståndare Klassföreståndare	1 vecka
	Steg 2 Elevvårdsteamet informeras Elevvårdsteamet träffar eleven och vårdnadshavaren Beslut om fortsatta åtgärder Visa omtanke, meddela läxor och övrig information	Klassföreståndare Rektorn Elevvårdsteam Klasskompis	1 vecka
Eleven är borta vid provtillfällen	Steg 1 Utred orsak till frånvaro Föreslå enkla åtgärder Information till vårdnadshavare	Klassföreståndare Speciallärare Klassföreståndare	1-3 dagar
	Steg 2 Informera elevvårdsteamet Elevvårdsteamet träffar eleven och vårdnadshavaren Beslut om fortsatta åtgärder	Klassföreståndare Rektorn Elevvårdsteam	1 vecka

Klassföreståndare meddelar hemmet att ärendet tas upp på elevvårdsmötet.

Bilaga 2: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Pargas 2013

Typ av frånvaro	Vad göra?	Vem ansvarar?	Åtgärds tid
Eleven går ofta hem mitt på skoldagen antingen via hälsovårdare, lärare eller på egen hand	Steg 1 Utreders orsak och erbjuder tid hos hälsovårdare eller kurator och kontaktar hemmet Hälsovårdare/kurator träffar elev, gör en plan och kontaktar vårdnadshavare	Klassföreståndare Hälsovårdare/kurator	1-3 dagar
	Steg 2 Sammankallar de berörda parterna till möte Visa omtanke, meddela läxor och övrig information	Hälsovårdare /kurator Klasskompis	1 vecka
Upprepad frånvaro för magont, huvudvärk, oro eller liknande symptom som kan antas bero på inre stress hos eleven	Steg 1 Träffar eleven och utreders orsak Kontakta hemmet och för ärendet vidare till elevvårdsteamet. Klassföreståndare håller tät kontakt med hemmet	Klassföreståndare Klassföreståndare	1-3 dagar
	Elevvårdsteamet beslutar vem inom teamet som tar hand om eleven. Kan vara hälsovårdare, skolläkare, kurator, psykolog, skolhandledare.	Elevvårdsteamet	1 vecka
	Steg 2 Kallelse till nätverksmöte Visa omtanke, meddela läxor och övrig information	Kurator Klasskompis	2 veckor

Bilaga 2: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Pargas 2013

Typ av frånvaro	Vad göra?	Vem ansvarar?	Åtgärdstid
Oklar och/eller anmäld frånvaro från enstaka lektioner eller hela skoldagar som omfattar mera än fyra dagar under en period på fyra veckor.	Steg 1		
	Utredning av orsak tillsammans med elev och vårdnadshavare	Klassföreståndare	1-3 dagar
	Klassföreståndare kontaktar hemmet och för ärendet vidare till elevvårdsteamet. Klassföreståndare håller tät kontakt med hemmet, helst per telefon.	Klassföreståndare	
	Elevvårdsteamet beslutar vem inom teamet som tar hand om eleven. Kan vara hälsovårdare, skolläkare, kurator, psykolog, skolhandledare	Elevvårdsteam	1 vecka
	Steg 2		
	Kallelse till nätverksmöte	Kurator	2 veckor
	Visa omtanke, meddela läxor och övrig information	Klasskompis	
Skolfobi/skolvägran, då elev inte kommer till skolan trots att det inte finns skäl för frånvaro	Steg 1		
	Omedelbar information till elevvårdsteamet	Medlem i EVT	1 vecka
	Omedelbart hembesök	KF/hälsovårdare, psykolog, kurator, rektor, skolhandledare, speciallärare, specialundervisningsledare	1-3 dagar
	Tät kontakt med hemmet	Kurator	
	Kallelse till nätverksmöte	Kurator	2 veckor
	Distansundervisning	Speciallärare	1-2 dagar
Visa omtanke, meddela läxor och övrig information	Klasskompis		

Bilaga 2: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Pargas 2013

Typ av frånvaro	Vad göra?	Vem ansvarar?	Åtgärds tid
Långvarig frånvaro på grund av sjukdom	Steg 1		
	Tät kontakt mellan hem och skola. Överenskommelse gällande infon till skolan, vad får sägas åt t.ex. klasskompisar.	Klassföreståndare	1-3 dagar
	Kontinuerlig kontakt mellan skola och sjukhusskola.	Klassfördeståndare, speciallärare	2 veckor
	Regelbunden uppföljning i elevvårdsteamet	Rektor	
	Plan för återgång till skolan	Elevvårdsteamet	1-3 dagar
	Visa omtanke, meddela läxor och övrig information	Klasskompis	

Överenskommelser

En överenskommelse kan göras under vilket skede som helst i handlingsplanen

- Skolans personal, vänelev, klasskompis eller specialungdomsledare träffar eleven på skolvägen/utanför skolan och hjälper eleven att komma till skolan
- Mjukstart på morgonen, en lugn stund med vuxen på morgonen (skolans personal, specialungdomsledare)
- Telefonväckning på morgonen av specialungdomsledaren (högst 2 veckor)
- Upphämtning hemifrån av specialungdomsledaren (högst 2 veckor)
- Stödkompis för elev under rasten (klasskompis, vänelev, skolgångsbiträde)
- Ett lugnt ställe att vara på under rasterna (skolans personal)
- Stödperson i skolan, vid ex. lunch och raster (skolans personal, specialungdomsledare)
- Distansundervisning
- Fortsatta träffar på Folkhälsans tonårspoliklinik
- Specialarrangeman för undervisningen
- Utredning av hemförhållanden, utredningen görs av barnskyddet

Bilaga 2: Handlingsplan vid skolfrånvaro

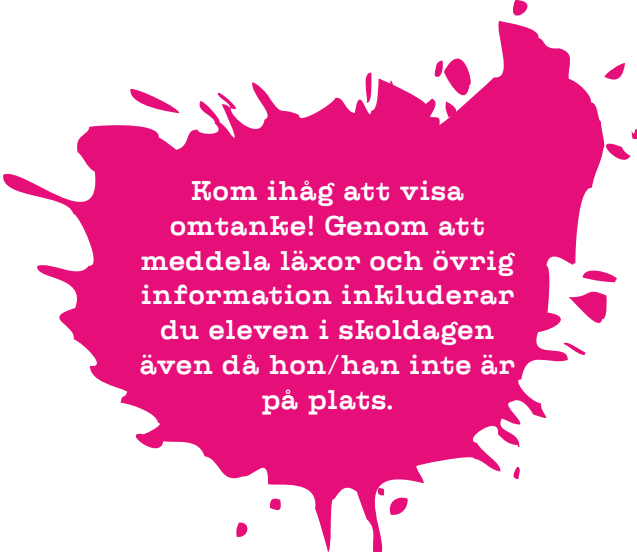
Exempel på handlingsplan från Pargas 2013

Uppföljning

Klassföreståndare eller kurator håller kontakt med elev och vårdnadshavare. Två veckor från överenskommelsen görs en uppföljning av klassföreståndare eller kurator. Ifall det man kommit överens med elev och vårdnadshavare inte följs förs ärendet omedelbart vidare till elevvårdsteamet som tar ärendet vidare till nätverksmötet.

Nätverksmöte

- Nätverket består av: kurator, specialungdomsledare, representant för barnskyddet, tonårspoliklinik, speciallärare/rektor, vårdnadshavare, elev.
- Nätverksmöte hålls sista torsdagen i månaden kl. 14.00–16.00
- Kurator sammankallar till nätverksmöte senast onsdagen veckan innan. Ifall familjen nekar nätverksmötet blir det automatiskt en barnskyddsanmälan.
- Under nätverksmöte skall eleven och vårdnadshavaren höras och ges möjlighet att själva ge förslag till åtgärder.
- Specialungdomsledaren fungerar som ordförande för mötet. Ordförandets viktigaste uppgift är att höra den unga och fungera som stöd för henne/honom under mötet.
- Kuratorn ansvarar för att informationen når klassföreståndaren och elevvårdsteamet.
- Under mötet görs en skriftlig överenskommelse på ett skilt dokument där åtgärder och ansvarpersoner framkommer.

Kom ihåg att visa omtanke! Genom att meddela läxor och övrig information inkluderar du eleven i skoldagen även då hon/han inte är på plats.

Handlingsplan vid oroväckande frånvaro i grundskolans årskurs 7–9

Oroväckande skolfrånvaro är ett synligt och allvarligt samt ofta svårbehandlat symptom hos unga. Frånvaron har en tendens att med tiden bli en lösningsmodell för eleven, och även en kort frånvaro ökar risken för utslagning. Skolfrånvaro är ett mycket komplext fenomen som kräver samarbete och kunskap för att åtgärdas effektivt. Skolfrånvaro har ett samband med utslagning och psykisk ohälsa även senare i livet. Man kan tillsammans ta tag i problemet genom att redan i ett tidigt skede skapa ett nätverk bestående av olika aktörer.

1. Mål för handlingsplanen:

- Att utveckla det förebyggande arbetet mot skolfrånvaro i skolorna.
- Att ingripa tidigt för att förebygga utslagning.
- Att erbjuda elever, vårdnadshavare och personal ett enhetligt system för ingripande vid skolfrånvaro.
- Att erbjuda en tydlig struktur och ansvarsfördelning i ärenden som rör oroväckande frånvaro.

2. Förebyggande åtgärder mot skolfrånvaro.

3. Förslag till åtgärder mot skolfrånvaro.

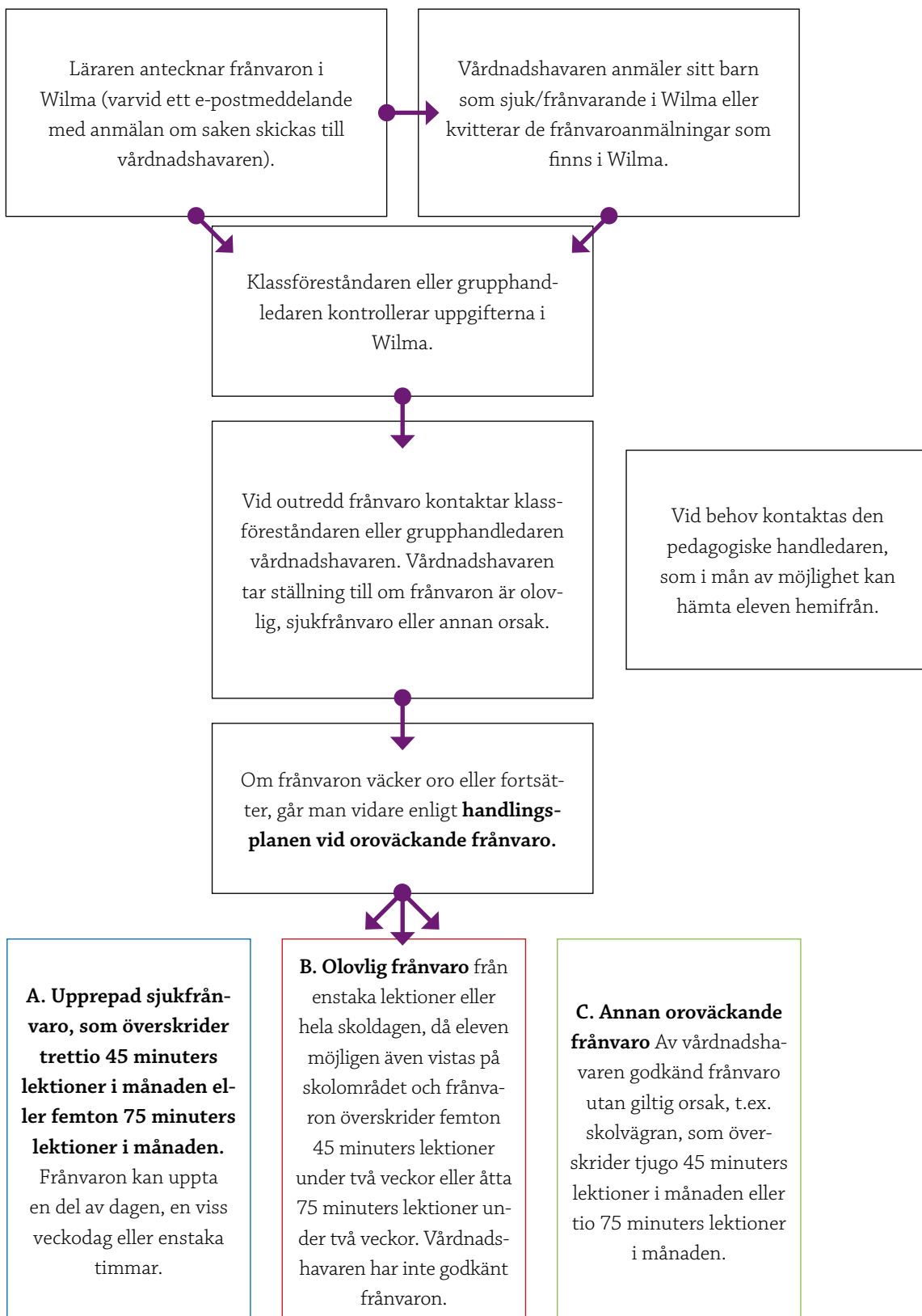
- Pedagogisk handledare
- Stöd på tre nivåer

4. Uppföljning och utvärdering av åtgärder mot skolfrånvaro.

Bilaga 3: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Sibbo 2013

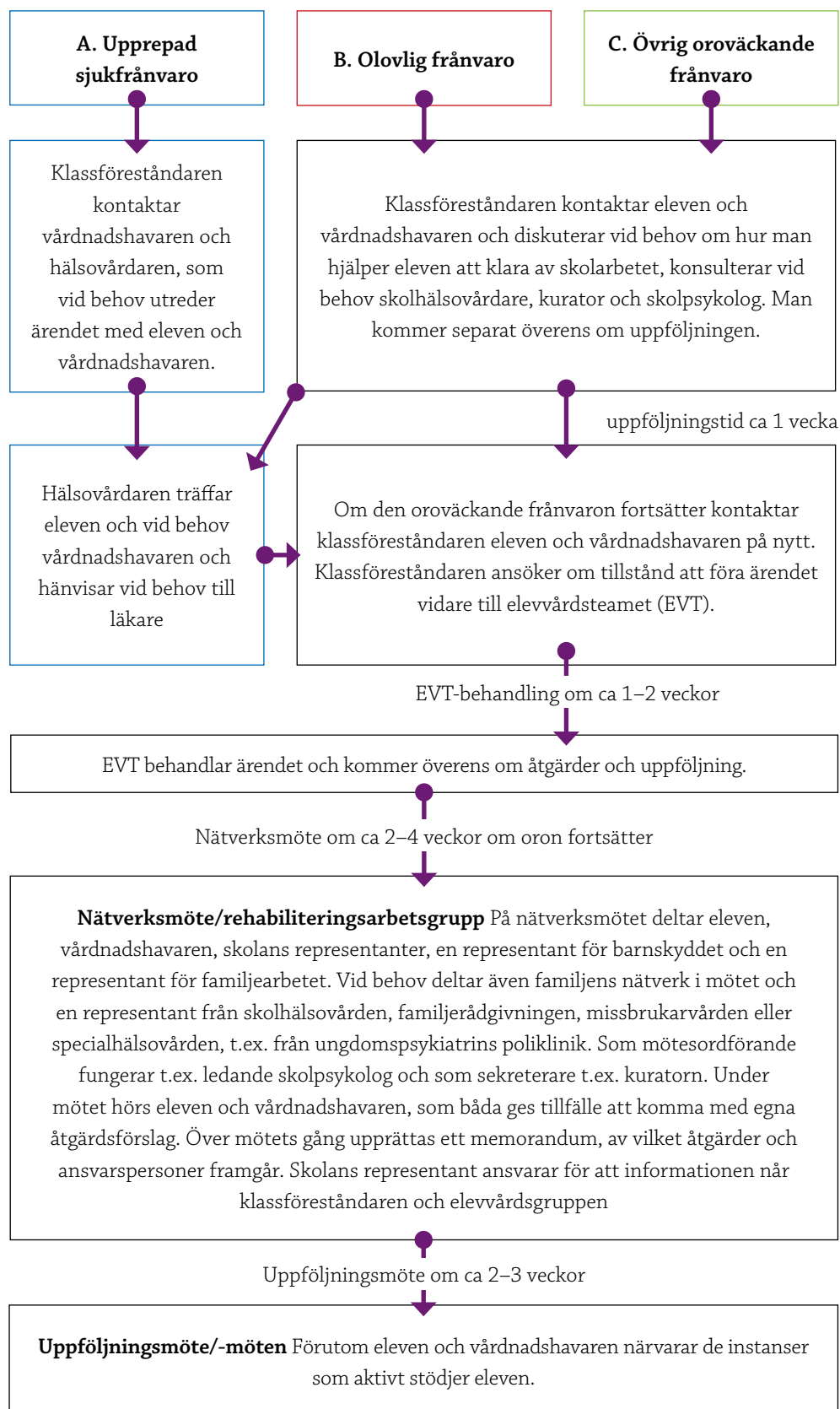
Åtgärder vid frånvaro

Bilaga 3: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Sibbo 2013

Oroväckande skolfrånvaro innefattar i denna handlingsplan:

Bilaga 3: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Sibbo 2013

A. Oroväckande sjukfrånvaro: klassföreståndaren/grupphandledaren kontaktar vårdnadshavaren och skolhälsovårdaren, som vid behov utreder ärendet. Vid behov träffar eleven och vårdnadshavaren läkare.

B och C. Olovlig frånvaro eller oroväckande frånvaro: klassföreståndaren/grupphandledaren diskuterar med eleven och vårdnadshavaren.

Deltagare:

Datum:

Åtgärder:

Ansvarspersoner:

Uppföljning:

A, B och C. Fortsatt oroväckande frånvaro: Om den oroväckande frånvaron fortsätter kontaktar klassföreståndaren eleven och vårdnadshavaren på nytt. Klassföreståndaren ber om lov att föra ärendet vidare till elevvårdsteamet, som behandlar ärendet. Därefter kommer en medlem av elevvårdsteamet och klassföreståndaren överens med vårdnadshavaren och eleven om ett möte.

Deltagare:

Datum:

Åtgärder:

Ansvarspersoner:

Uppföljning:

Bilaga 3: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Sibbo 2013

A, B och C. Fortsatt oroväckande (sjuk)frånvaro: kuratorn sammankallar till ett nätverksmöte.

Ärenden som behandlas på mötet:

- Åtgärder som vidtagits före nätverksmötet (tydlig och klar sammanställning, som ovan).
- Åtgärdsplan
- Uppföljning (1–2 möten).
- Vårdplan vid behov.

Deltagare:

Datum:

Åtgärd (bifoga gärna åtgärdsplan):

Ansvarspersoner:

Uppföljning:

Handlingsplan vid oroväckande frånvaro i grundskolans årskurs 7–9

Handlingsplanen är skapad för grundskolorna årskurs 7–9 i Hangö, svensk-språkiga Hangö Högstadium och finskspråkiga Hankoniemen yläaste.

Oroväckande skolfrånvaro är ett synligt, allvarligt och ofta svårbehandlat symptom hos unga. Skolfrånvaro har en tendens att fort bli en lösningsmodell för eleven och även en kort frånvaro ökar risken för utslagning. Skolfrånvaro är ett invecklat fenomen som kräver samarbete och kunskap för att effektivt åtgärdas. Skolfrånvaro har ett samband med utslagning och psykisk ohälsa också senare i livet. Genom att i ett tidigt skede samla alla aktörer i nätverket kan man hitta sätt att tillsammans gripa sig an problemet.

Skolans elevvårdsteam, som deltar i jobbet med skolfrånvaro, består av rektor, skolkurator, klassföreståndare, skolhälsovårdare, skolpsykolog och speciallärare samt vid behov skolläkare.

Mål för handlingsplanen:

- Att utveckla skolornas förebyggande arbete kring skolfrånvaron
- Att ingripa i ett tidigt skede för att förebygga utslagning
- Att erbjuda ett enhetligt system vid ingripande i skolfrånvaro för såväl elev, vårdnadshavare som personal.
- Att erbjuda en tydlig struktur och ansvarsfördelning i ärenden som rör oroväckande skolfrånvaro.

Förebyggande arbete kring skolfrånvaro

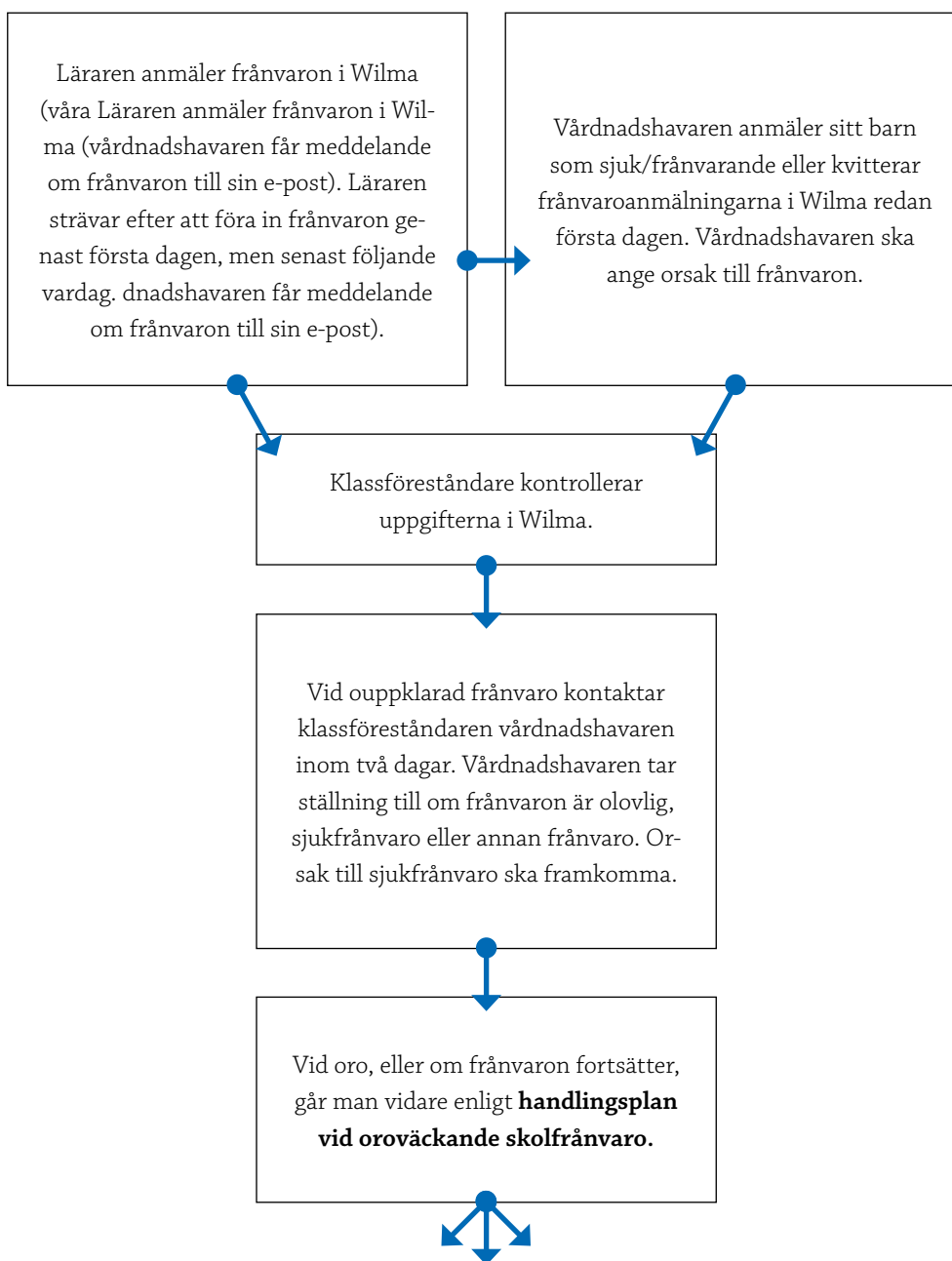
Syftet med förebyggande arbete kring skolfrånvaro är att skapa en skolsituation som alla elever vill delta i, att bygga in kontrollfunktioner och att på ett stödjande sätt uppmärksamma de elever som är frånvarande från skolan. All personal ska uppmuntras att visa intresse och omtanke för de elever som under lektionstid befinner sig i skolans byggnader och verksamhetsområden.

Dessa riktlinjer följs när det gäller förebyggande arbete:

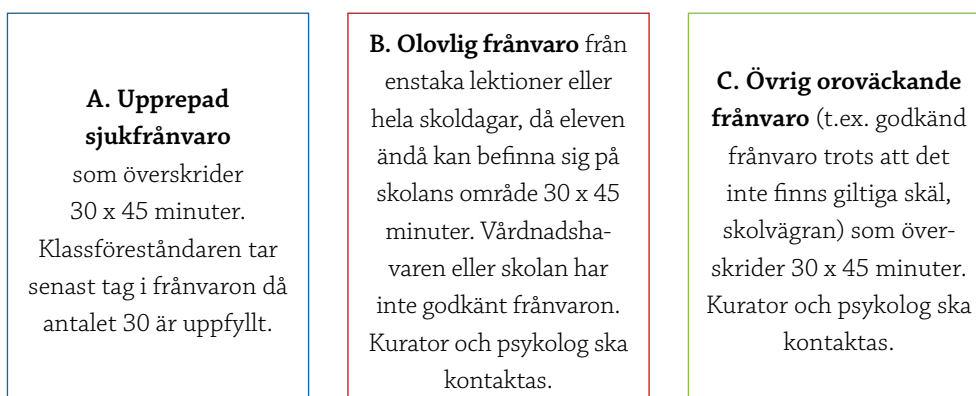
- Skolan ska ha tydliga dagliga rutiner för närvarokontroll i alla ämnen. På alla lektioner ska eventuell frånvaro antecknas.
- Vårdnadshavare ska sjuk-/frånvaroenmäla sitt barn samma dag som eleven är frånvarande. Orsaken till frånvaron ska alltid framgå.

Bilaga 4: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Hangö 2013

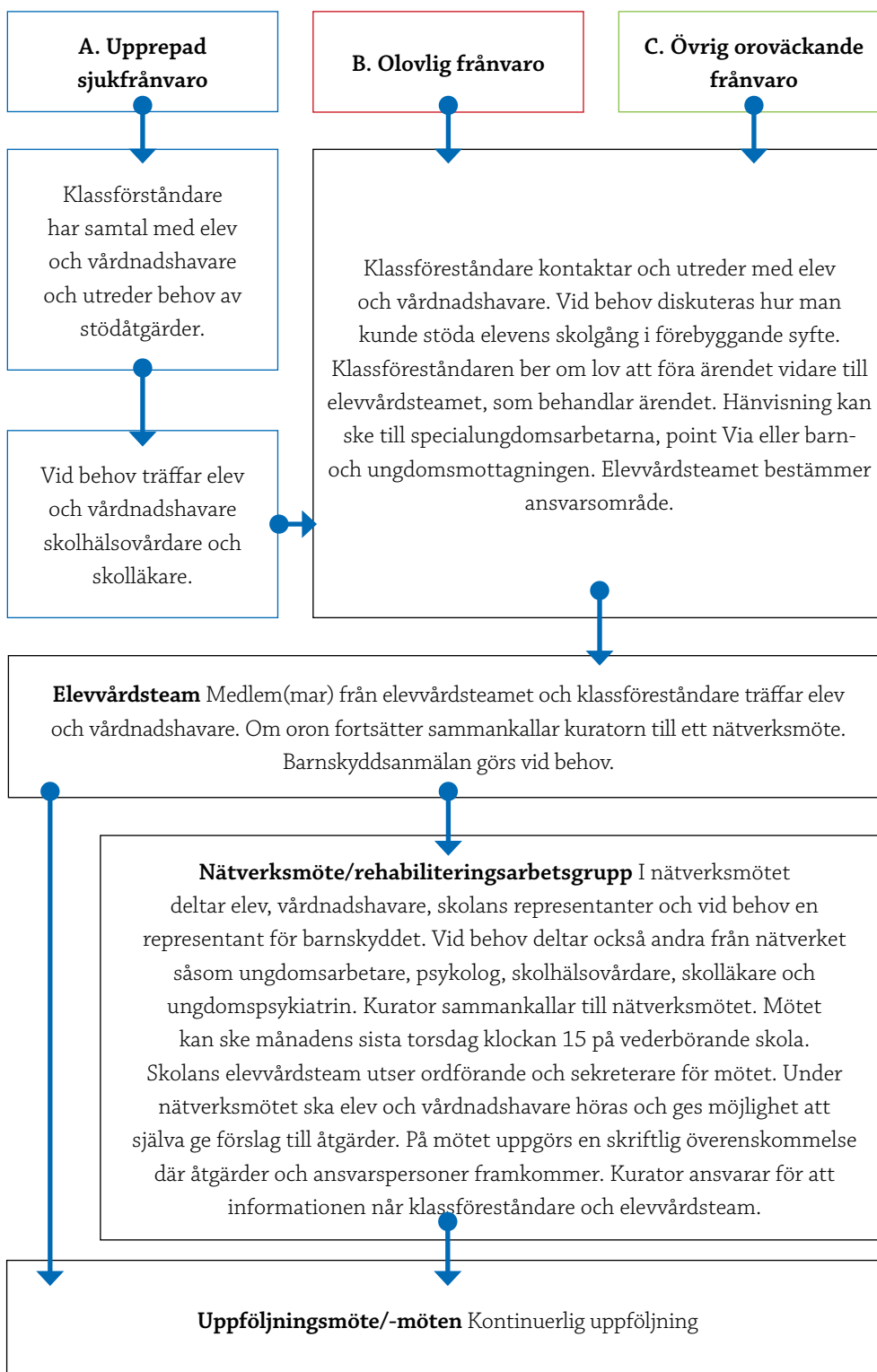
Oroväckande skolfrånvaro innefattar i denna handlingsplan:

Bilaga 4: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Hangö 2013

Oroväckande skolfrånvaro innefattar i denna handlingsplan:

Bilaga 4: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Hangö 2013

Förslag på insatser vid skolfrånvaro

Frånvaron och möjliga orsaker till frånvaro diskuteras med elev och vårdnadshavare. Stödformer för att stöda elevens skolgång skapas. Stödformer kan vara bland annat:

- Hjälpa att reda ut eventuell konflikt. Om det handlar om mobbning, kontakt med skolans KIVA-team, vänelevsverksamhet.
- Hjälpa att komma till skolan; t.ex. kurator, ungdomsarbetare, eget nätverk ...
- Trestegsstöd tas i bruk vid behov (allmänt, intensifierat och särskilt stöd). Exempel på stödformer är läsläsningsstöd, stödundervisning, flexibla undervisningsgrupper och individuella undervisningsmöjligheter.
- Samarbeta med nätverket, t.ex.:
- Stödperson
- Barn- och ungdomsmottagningen
- Ungdomspsykiatri
- A-klinik
- Annan vårdande instans

Förslag på åtgärder:

- Lyssna på elevens önskemål
- Någon möter eleven utanför skolan (t.ex. kurator, lärare, ungdomsarbetare)
- Hjälpa att reda ut konflikt med skolkamrat/omgivning
- Sällskap och hjälpa att komma till skolan (t.ex. klasskamrat, lärare, ungdomsarbetare)
- Vårdnadshavare med under skoldag
- Stöd på fritiden (ungdomsarbetare)
- Vänelev för eleven under rasterna
- Anpassad gymnastik t.ex. promenad, byta om enskilt
- Sänkt kravnivå, avlasta under en period för att underlätta närvaro i skolan
- Läsläsningsstöd
- Byta plats i klassrummet

Uppföljning och utvärdering av arbetet med skolfrånvaro

För att kvalitetssäkra arbetet med oroväckande frånvaro, ansvarar skolans elevvårdsteam för årlig översyn och sammanställning av elevärenden som varit föremål för insatser ur handlingsplanen. Det är av intresse att notera utvecklingen och att i någon form utvärdera hur elever och föräldrar upplevt stödinsatserna. Det är också av intresse att med jämna mellanrum utvärdera samarbetet inom nätverket, dvs. samarbetet mellan skola, barnskydd, ungdomsarbetare och andra vårdande instanser.

Skolorna kan vid behov använda följande blanketter.

Bilaga 4: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Hangö 2013

☐ Elevvårdsteamet	☐ Kurator	☐ Rektor
☐ Skolhälsovårdare	☐ Studiehandedare	☐ Annan
☐ För kännedom	☐ Åtgärder	☐ Psykolog

ÄRENDE:

- Frånvaro 30 h Annat problem

Elevens namn:

Klass:

Frånvaro i timmar:

Orsak/förklaring:

Definition av annat problem:

Klassföreståndarens åtgärder:

När?

Diskussion med elev

Kontakt hem

Träff med vårdnadshavare

Annat (stödåtgärder och eventuella konsekvenser)

Inlämnat av

Hangö / 20

Emottaget av

Hangö / 20

Behandling:

Bilaga 4: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Hangö 2013

A. Oroväckande sjukfrånvaro: Klassföreståndaren har samtal med elev och vårdnadshavare.

B och C. Olovlig frånvaro eller oroväckande frånvaro: Klassföreståndare kontakter vårdnadshavare och skolhälsovårdare, som vid behov utreder.

Deltagare:

Datum:

Åtgärd:

Ansvarsperson:

Uppföljning:

A, B och C. Fortsatt oroväckande frånvaro: Klassföreståndare anmäler ärendet till skolans elevvårdsteam som behandlar ärendet och kontakter vårdnadshavare och elev för möte.

Deltagare:

Datum:

Åtgärd:

Ansvarsperson:

Uppföljning:

Bilaga 4: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Hangö 2013

A, B och C. Fortsatt oroväckande frånvaro: Kurator sammankallar till nätverksmöte.

På mötet går man igenom:

- vad som har gjorts före nätverksmötet (tydlig och klar sammanställning, som ovan)
- åtgärdsplan
- uppföljning (1–2 träffar)
- vårdplan vid behov

Deltagare:

Datum:

Åtgärd (bifoga gärna åtgärdsplan):

Ansvarsperson:

Uppföljning:

Bilaga 5: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Esbo 2013

Skola: _____

Årskurserna: _____

Handlingsplan vid skolfrånvaro i den grundläggande utbildningen

Som en del av Folkhälsans projekt ”Tillbaka till framtiden” har de svenska skolorna i Esbo skapat en handlingsplan för att övervaka och ingripa i skolfrånvaro.

Handlingsplanen består av gemensamt överenskomna riktlinjer som används som stöd för arbetet mot skolfrånvaro. Det är ändå viktigt att minnas att varje fall är unikt och att skolpersonalen kan och ska ingripa tidigare än de utsatta riktlinjerna ifall eleven visar tecken på att må dåligt.

Eleverna och vårdnadshavarna ska vara medvetna om reglerna gällande anmälan av skolfrånvaro och vad som anses som olovlig frånvaro. Eleverna och vårdnadshavarna ska också känna till förfaringssätten gällande skolfrånvaro och konsekvenserna av hög skolfrånvaro.

Syftet med handlingsplanen:

- att utveckla skolans förebyggande arbete kring skolfrånvaro
- att skolorna tidigt uppmärksammar tecken på ökande skolfrånvaro hos elever samt sätter in snabbt flexibla och individanpassade åtgärder för att öka elevens närvaro
- att utveckla gemensamma förfaringssätt och kvalitetssäkra skolornas arbete med skolfrånvaro

Definition av hög skolfrånvaro:

Olovlig frånvaro. Frånvarande 8 lektioner à 45 min på två veckor (4 lektioner à 75 min) eller 10 dagar/läsår. Ogiltig frånvaro från enstaka lektioner eller hela skoldagar (då eleven kan finnas på skolans område). Vid flera olovliga frånvarotimmar under en vecka ska elevens frånvaro uppmärksammas noggrant.

Upprepad sjukfrånvaro eller övrig oroväckande frånvaro. Frånvaron överstiger 20 lektioner à 45 min på en månad (10 lektioner à 75 min) eller ifall sjukfrånvaron upprepas enligt samma mönster under en längre period. Upprepad sjukfrånvaro för magont, huvudvärk, oro och liknande symptom kan bero på inre stress hos eleven.

Bilaga 5: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Esbo 2013

Åtgärder för förebyggande av skolfrånvaro:

Skolan arbetar med vårdnadshavarna i det dagliga förebyggande arbetet mot hög skolfrånvaro. Regelbunden uppföljning möjliggör tidig intervention och effektiverar arbetet mot hög skolfrånvaro. Då en elev har hög skolfrånvaro följer skolan instruktionerna i handlingsplanen.

Regelbunden uppföljning

- Skolan ska ha tydliga dagliga rutiner för närvarokontroll (i alla ämnen). Efter alla lektioner ska eventuell frånvaro antecknas och föras in i Wilma.
- Skolans överenskommelser för granskning av frånvaro i vardagen:

- Statistik från Wilma används regelbundet för att få en helhetsbild av situationen och se mönster i frånvaro:
- I vår skola granskar _____
klassernas frånvarostatistik regelbundet (_____ gånger/läsår).

Vårdnadshavarnas ansvar

- Vårdnadshavarna ska sjuk-/frånvaro anmäla sitt barn samma dag som eleven är frånvarande. Detta sker enligt skolans överenskommelser:

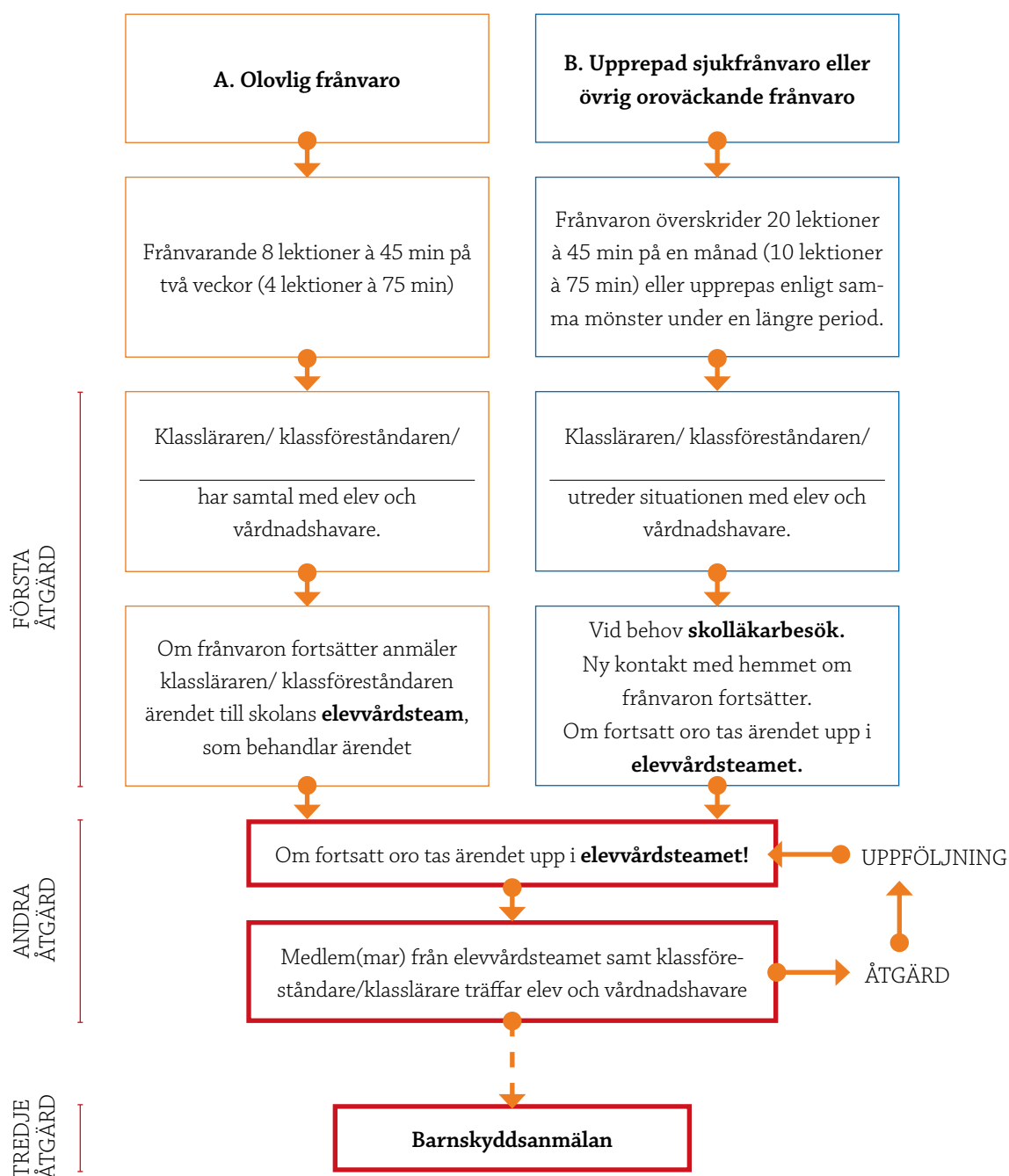
- Längre frånvaro t.ex. för semesterresor och idrottsläger beviljas av rektor eller klasslärare/klassföreståndare beroende på frånvarans längd. Elevens vårdnadshavare måste lämna in en skild ansökan för längre frånvaro. Klassläraren/klassföreståndaren och rektorn överväger ifall eleven kan vara frånvarande från undervisningen utan att bli mycket efter i skolarbetet.
- Enligt lagen om grundläggande utbildning (1998/628, 26 §) ansvarar vårdnadshavarna för att eleven fullgör sin läroplikt. Vårdnadshavarna är medvetna om hur grava följder hög skolfrånvaro kan ha på elevens framtid och att det är viktigt att de stöder skolgången.

Bilaga 5: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Esbo 2013

Åtgärdsplan vid hög frånvaro i den grundläggande utbildningen

Åtgärdena vid hög skolfrånvaro är indelad i tre faser, som inkluderar uppföljning mellan faserna. De överenskomna åtgärdena och uppföljningen dokumenteras i för ändamålet avsedda blanketter (bilaga 1-2). Dokumentationen underlättar uppföljningen och kan behövas ifall det finns skäl att göra en barnskyddsanmälan.

Bilaga 5: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Esbo 2013

Förslag på insatser vid skolfrånvaro:

- Lyssna på eleven
- Hjälp till med att reda ut konflikt
- Om frånvaron orsakats av mobbning, kontaktas skolans KIVA-team
- Läxläsningsstöd, stödundervisning eller specialundervisning på deltid
- Differentierad undervisning, förkortad skoldag
- Stödperson/stödelev
- Byte av lärare, klass eller plats i klassen
- Stöd av utomstående sakkunnig

Orsakande faktorer:

Det finns olika faktorer som kan orsaka hög skolfrånvaro, dessa måste beaktas då åtgärderna planeras:

- Låg skoltrivsel, mobbning, dålig stämning i klassen
- För låg eller hög kravnivå i undervisningen, låg motivation
- Sociala problem (t.ex. problem hemma eller konflikter med vännerna)
- Fysiska faktorer (t.ex. trötthet eller sjukdom)

Hög skolfrånvaro inom påbyggnadsundervisningen (Riktlinjer för frånvaro, gräns för då eleven inte längre kan få betyg för fullgjord påbyggnadsundervisning)

Uppföljning och utvärdering

För att kvalitetssäkra arbetet med skolfrånvaro ansvarar varje elevvårdsteam för en årlig översyn och sammanställning av elevärenden som varit föremål för insatser ur handlingsplanen. Det är av intresse att notera utvecklingen i ärendena, utvärdera hur ärendet behandlades och hur parterna upplevde processen. Det är också viktigt att med jämna mellanrum utvärdera samarbetet inom nätverket, d.v.s. samarbetet mellan skola, barnskydd samt vårdande insats.

De bestämda åtgärderna och uppföljningarna antecknas i formulären för de olika åtgärdsfaserna (Bilaga 1-2). På så sätt finns det överenskomna dokumenterat och uppföljningen underlättas. Blanketterna arkiveras i individuella elevregister.

Bilaga 5: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Esbo 2013

Dokumentation av hög skolfrånvaro (bilaga 1)

Första åtgärd:

A. Olovlig frånvaro:

Klassläraren/ klassföreståndaren/ _____
har samtal med elev och vårdnadshavare om frånvaron.

B. Upprepad sjukfrånvaro eller övrig oroväckande frånvaro:

Klassläraren/ klassföreståndaren/ _____
utreder situationen med elev och vårdnadshavare. Vid behov kontaktas skol-
hälsovårdaren, som utreder fallet och kontaktar skolläkare vid behov.

Elevens namn: _____ Klass: _____

Namn på klasslärare, klassföreståndare eller annan utredare:

Datum: ____ / ____ / _____

Åtgärd:

Uppföljning:

Bilaga 5: Handlingsplan vid skolfrånvaro

Exempel på handlingsplan från Esbo 2013

Dokumentation av högskolfrånvaro (bilaga2)

Andra åtgärd:

A. Fortsatt oroväckande frånvaro:

klassläraren/ klassföreståndaren anmäler ärendet till skolans elevvårdsteam som behandlar ärendet.

B. Fortsatt oroväckande sjukfrånvaro eller övrig oroväckande frånvaro:

Ärendet tas upp i elevvårdsteamet.

Både vid A och B

Medlem från elevvårdsteamet och klassläraren/ klassföreståndaren kontaktar vårdnadshavare och elev för träff.

Elevens namn: _____ Klass: _____

Namn på klasslärare, klassföreståndare eller annan utredare:

Datum: ____ / ____ / ____

Åtgärd:

Uppföljning:

